

תורת הר שמואל

פרשת שלח לך - תש"ע כניסת השבת: 7:06 צאת השבת: 8:24 רבנו תם: 8:59

פרפראות הרב משה קליין

"שלח לך אנשים"

הספורנו אומר "שלא ישלחו הדיוטות שאינם מכירים בשבח הארץ ויספרו רק בגנותה, משה רבנו שלח מרגלים שגם יספרו בשבח הארץ" וגם זאת חלב ודבש" עכ"ל. משה רבנו נהג בחכמה ששלח את המרגלים האלו "שלח לך אנשים" סופי תיבות חכם.

"אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ, וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען"

כבר בפסוק הראשון למדנו שמשה רבנו שלח אותם לתור את הארץ. בפסוק הבא שוב נאמר "וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען". לכאורה כפל לשון. אפשר להסביר שה- לתור את הארץ הראשון הכוונה לתור מלשון תורה, לראות את הארץ בעין של תורה. בפעם השנייה "לתור את ארץ כנען" - התייחסות וראיה של אחרית הימים. "קול התור נשמע בארצינו" נוגע לגאולה העתידה עת יבוא הקץ. קץ - 190 כנען = 190

ולכן הארץ הראשון גאולה ראשונה אחר מצרים, ארץ כנען גאולה אחרונה לקראת קץ הימים. (משב"א)

"ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם"

זה היה אחד החמאים של המרגלים. "ונהי בעינינו כחגבים" - ניהא, אפשר עוד להבין, אבל - "וכן היינו בעיניהם" מה בכך, מה אכפת לך איך אתה נראה בעיני אחרים.

"אני ה' אלוקיכם"

כשבעל ה"תניא" היה ילד, שאלוהו: היכן נמצא פסוק בתורה המסיים באותן המילים שבהן התחיל? ענה הילד מיד: במקום שמושה לא אמר אמת. השתוממו כולם על התשובה. והילד פרש מיד את דבריו. הפסוק הזה הוא בפרשת ציצית המתחיל: "אני ה' אלוקיכם", ובאותן המילים הוא מסתיים. אנו כשאומרים קריאת שמע אנו מסיימים במלת אמת ואומרים "אני ה' אלוקיכם" - אמת ואילו משה לא אמר כאן "אמת". (מגנונו העתיק)

"מראשית עריסותיכם תתנו לה"

מראשית - בהתחלה, בעוד הילד בגיל רך צריכים לחנכו לתורה וליראת שמים. מראשית עריסותיכם תתנו לה' - בעוד הילד בעריסה יש לנמנע בלבו אהבה ומסירות לכל קודש.

"ויתאבלו העם מאד"

לאחר שמשה רבנו מוסר לעם את כעסו של הקב"ה, "ויתאבלו העם מאד" וככל זאת מיד בפסוק הבא "וישכימו בבקר ויעלו אל ראש ההר" כנגד צווי של הקב"ה.

והדברים נראים תמוהים. ה"אור החיים" הק' מסביר כי מעו בהוראת דעתם וחשבו לתקן ע"י שיבטחו בה' והקב"ה יצילם מיד העמלקי והכנעני. אך מאחר וכבר נגזרה הגזירה לא נתרצה ה'.

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

בפרשת השבוע פרשת שלח מסופר על שליחת המרגלים, על הליכתם בארץ כנען, ולבסוף על הוצאת דיבה על ארץ ישראל. כשהמרגלים הלכו בארץ כתוב בפרק י"ג פסוק כ"ב, "ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים", ומסביר רש"י למה כתוב בהתחלה בלשון רבים "ויעלו בנגב" ומשמע שכל המרגלים הלכו יחד, ואחר כך בהמשך הפסוק כתוב בלשון יחיד "ויבוא

עד חברון" שרק אחד הגיע לחברון? מסביר רש"י שרק אדם אחד, "כלב בן יפונה" הוא לבד הלך לקברי האבות בחברון כדי להתפלל, אבל שאר המרגלים המשיכו בדרכם. ולמה הוא הלך להתפלל על קברי האבות? מסביר רש"י שכלב התפלל לה' שהוא לא

יתפתה ליצר הרע ולא ישתתף עם שאר המרגלים להוציא דיבת הארץ וביקש מהקב"ה עזרה!

הרי כלב היה צדיק ולא רצה להשתתף עם שאר המרגלים, וגם היה לו שותף טוב להתקרב אליו, היה לו את יהושע בן נון שגם כן היה צדיק ולא חשב להוציא דיבת הארץ, אם כן למה היה כל כך חשוב לו להתפלל עד שהוא הלך לבד בארץ אויב עד חברון וסיכן את עצמו?

אנו צריכים לדעת שכמה שאדם יהיה צדיק, אם הוא נמצא בחברה אחרת הרי זה משפיע עליו, ולכן קודם כל כלב נפרד מהם כדי שבעת לא יתפתה להיות יחד עמם בעצתם, ואחר כך גם הלך להתפלל על עוד דבר, ועל מה הוא התפלל? אדם

משפט שלמה הרב שלמה כהן

המקרה:

רוני, המכונה על ידי חבריו "רוני המבריק", סיים קורס באוניברסיטה של מנהל עסקים. כששמע על מפעל ליצור פלאפונים לשמאליים בסין, הוא ראה בכך את ההזדמנות העסקית של חייו. הרעיון המרכזי היה שלוח המקשים יהיה בצורה הפוכה מפלאפון גיל. המפעל הנ"ל פשט רגל וכעת הם מוכרים את כל המלאי בזיל הוול.

רוני חיפש מי שילווח לו 20 אלף דולר שאיתם ניתן יהיה לקנות את אלף המכשירים

שגותרו ולייבא אותם לארץ. הוא קווה למכור אותם בקיבוצים שבצפון הארץ, שם ידוע שיש אחוז גבוה של שמאלנים, שיקפצו משמחה על

ההמצאה החשובה. חברו המובן, דני תם, הסכים להלוות לו את הסכום הדרוש והצהיר שלא ייקח ממנו ריבית, האסורה עפ"י ההלכה. הוא רק דרש שרוני יפצה אותו על הריבית שהוא מקבל כעת מבנק הבטלנים, ששיעורו 1% לשנה. רוני הסכים, ההלוואה נעשתה והסחורה נקנתה.

בעבור שנה וחצי שמע רוני שתינתן בעיה של ריבית בהלוואה שלקח, כי גם לשלם את האחוז שדני מפסיד בפק"מ ששבר לצורך ההלוואה, זו ריבית דאורייתא. לכן פנה לדני המלווה שיעשה אתו היתר עסקה בכדי לפתור את הבעיה.

דני היה מוטרד מכמה שאלות בקשר לכך וביקש שיתנו לו להתייעץ עם רב לפני שיעשה היתר עסקה.

שיש לו דעה מגובשת ויודע בבירור מה רצון ה' אין לו ספקות בשעת מעשה, אבל מה קורה אחר כך? אחרי הנסיון כשפתאום נראה לו שהאחרים מצליחים והוא לא! אז באים לו הספקות אחר מעשה וזה הנסיון העיקרי! אתן דוגמא: יוסף הצדיק ברח מאשת פוטיפר ולא רצה לחמוא, זה נסיון גדול אבל זה נסיון של רגע וברור היה לו מה עליו לעשות ולכן הוא ברח החוצה, אבל מה קרה אחר כך? הרי בגלל זה הוא היה בבית הסוהר במשך שנים עשרה שנה!! שנים עשרה שנה בבית הסוהר הגרוע ביותר בעולם רק בגלל שהוא ברח מעבירה! אז באים לאדם המחשבות האם היה כדאי מה שעשיתי? האם זה באמת רצון הקב"ה? ואם כן אז למה בא לי קושי? הנסיונות שלאחר מעשה הם הנסיונות האמיתיים שבודקים את האדם ומצרפים אותו לבדוק אם הוא "צוען"!

זהב נקי או לא! על זה כתוב בתהילים על יוסף הצדיק (פרק ק"ה פסוק י"ח) "ענו בכבל רגלו באה נפשו עד עת בא דברו אמרת ה' צרפתהו", זאת אומרת שהצירוף שיוסף נהיה זהב נקי זה רק אחר שעבר את הנסיון העיקרי בבית הסוהר שלא להתחרט על מה שעשה!! לכן "כלב" בפרשה שלנו הלך גם להתפלל, כי הוא פחד שאפילו שעבשיו הוא עומד בנסיון אבל מי יודע מה יהיה אחר כך כשהם יחזרו למדבר, כשיחזרו לבני ישראל, האם גם שמה הוא יעמוד בנסיון? לכן כלב התפלל!

בפסוק שלנו שמספר על "כלב" שעזב את שאר המרגלים והלך לחברון, מסופר גם קצת על ההיסטוריה של חברון, הפסוק מבאר לנו שהעיר חברון נבנתה שבע שנים לפני עיר חשוכה במצרים אשר שמה "צוען"!

משפט שלמה - המשך

השאלות של דני:

- האם אפשר לעשות היתר עסקה למפרע על הלוואה שכבר נעשתה?
- אם לא ניתן, האם אפשר לשנות את תנאי הלוואה שכבר סוכמו, באמצע הלוואה, לשנות אותו מהלוואה לעסקה? (פירושו שמעבשיו הכסף אינו הלוואה אלא השקעה, ורוני ודני הם שותפים בסחורה).
- מה יהיה עם הריבית שרוני כבר שילם? האם דני יצטרך להחזירה?
- כידוע, לווה חייב להחזיר את סכום הלוואה אפילו אם יפסיד את כל כספו בעסקה שעשה, אבל משקיע מפסיד את כספו אם העסקה לא מצליחה ולכן דני שואל אם הוא לוקח סיכון להסכים להפוך את הלוואה לעסקה?

תשובות:

לפני שנענה על השאלות הספציפיות ששאל דני, נקדים בקיצור איך היתר העסקה עובד. הסכום שניתן הוא חצי מלווה בלי ריבית וחצי פיקדון (יש נוסחאות שהוא הכול פיקדון) ובחלק שהוא פיקדון, על המתעסק להשקיע באיזה סחורה שהוא בוחר עבור המפקיד (והוא צריך לקבל תמורה למרחק הזמן, אפילו פרוטה אחת) הם שותפים בסחורה (כי המתעסק משקיע החלק שהוא הלווה באותה סחורה, וממילא יכול המפקיד להפסיד את החלק שהוא פיקדון אם המתעסק אינו משקיע בצורה נבונה, כי הברדל גדול יש בין כסף שניתן בפיקדון להשקעה, שיכול המפקיד גם להפסיד. אבל הותנה בהיתר עסקה שהמתעסק אינו נאמן למעון שהפסיד, אלא אם כן יש לו שני עדים כשרים על כך, ובנוסף צריך

- **ש:** האם יש סיכון בזה שהוא הופך את הלוואה לעסקה?
- **ל:** הותנה בכל היתר עסקה, שאין המתעסק נאמן לומר שהפסיד אלא אם יש לו שני עדים כשרים להעיד על כך, ובנוסף של המהר"ם הותנה בנוסף לזה, שאפילו אם יש לו עדים כשרים על כך צריך שבועה חמורה בבה"ד שכך ארע לפני שהרוויח את הסכום שמוסכם שמשלמים למשקיע, ושבועה זו צריכה להיות בבה"ד ולכן ישנו סיכון קטן ביותר שיכול המתעסק לפטור את עצמו בטענה שהפסיד, ואפילו אם יש עדים על כך, הוא צריך שבה"ד יתנו לו להישבע על כך, וזה דבר שאף ב"ד אחראי לא יעשה (יש לציין שבנוסף המקורי של המהר"ם לא מוזכר ששבועה זו צריכה להיות בבית"ד, והתנאי שהשבועה תהיה בבית"ד הוספה ע"י הרה"ג ר' אלישיב שליט"א בתקווה שאף ב"ד לא ייתן למתעסק להישבע ולהוריד בכך את הסיכון שיכול לווה ערמומי לעשות ולהיפטר בכך מחובו, ולהפך את כל האמון בהיתר עסקה).

ולכן התשובה היא, שהסיכון להפוך את הלוואה להיתר עסקה אינו גדול.

המתעסק להישבע שבועה חמורה בבה"ד (יש לציין שאין הקטע של השבועה החמורה בכל הנוסחאות וכדאי לדאוג שזה יהיה) המתעסק משלם למשקיע את כסום ההתפשרות (הרווח שהמשקיע רוצה לקבל כל שנה, במקרה שלנו 1% בסוף כל שנה וכל רווח נוסף שייך רק למתעסק, ושלוש על ישראל!

- **ש:** האם אפשר לעשות היתר עסקה למפרע?
- **ל:** אי אפשר! המציאות היא שהסחורה שקנה המשקיע (רוני) היא שלו לגמרי כעת, ואי אפשר למפרע לשנות את המצב הזה.
- **ש:** האם אפשר לשנות הלוואה לעסקה באמצע מבלי להחזיר את הכסף ולעשות הלוואה חדשה? **ל:** אפשר! מובא בש"ך יו"ד סימן קע"ז ס"ק מ"א בשם המהרש"ל שבעל פה אי אפשר, "בדגול" מרבכה" מבואר שאם עשה קניין או שטר עסקה אפשר לשנות ולעשות הלוואה לעסקה מכאן ולהבא, שעל ידו נקנתה הסחורה למשקיע. ועיין בספר ברית יהודה סימן ל"ה סעיף ה' שפוסק הלכה למעשה שזה מועיל.

- **ש:** מה עם הריבית שכבר שולמה עד עתה?
- **ל:** דני צריך להחזיר אותה לרוני, אבל מבואר ביו"ד סימן ק"ס סעיף ה' שמועילה מחילה בזה, ולכן אם רוני מוכן למחול לדני הוא אינו חייב להחזיר, וכמו שמועילה מחילה לכל גנב, שאם הגנב מוחל, אין הגנב חייב להחזיר את החפץ הגנוב.

למה צריך לספר לנו את העבר של העיר?

מביא רש"י ומסביר: לנח היו שלושה בנים, שם, חם, יופת. ל"חם" היו כמה ילדים אשר שמותם, כוש, מצרים, פוט, וכנען. כנען היה גר בארץ ישראל ולכן נקראת תחילה ארץ כנען.

כיון שכנען הוא הבן הקטן של חם, ומצרים יותר גדול ממנו לא מסתבר שחם יבנה עיר בשביל הבן הקטן לפני שהוא בונה עיר לבן הגדול! לכן קשה מה שכתוב בפסוק שלנו שחברון שהיא בארץ כנען נבנתה שבע שנים לפני העיר צוען שהיא העיר של מצרים!

אלא שמביא רש"י ומסביר שכונת הפסוק הוא לומר שחברון היא עיר מלאה סלעים שלא זורעים שם הרבה, ולכן שם היו קוברים את המתים, בית קברות! והעיר צוען שבמצרים היא העיר הכי טובה ומשובחת שם, והפסוק מלמד שהעיר הכי פשוטה בארץ ישראל היא טובה פי שבע מהעיר הכי טובה של מצרים!!

וקשה, למה צריך להאריך כל כך, הרי היה אפשר לומר ארץ זבת חלב ודבש בשבחה של ארץ ישראל ודי?!

אלא אתן משל: בשמחות או בשבע ברכות הבא לדבר ולדרוש בשבח חבירו הוא מרחיב לבאר את מעלותיו, או שהוא מפרש מידה טובה שיש בו, ואנו רואים שבשבע ברכות למשל מרחיבים הדרשנים לדבר בשבח החתן והכלה, ומה שיש כח ביד הדרשנים להרחיב בשבח של החתן הוא בגלל שהדרשן מכיר מעלות אלו גם בעצמו פחות או יותר, ולמשל אם יאמרו שהחתן הוא עמל בתורה הרי שהדרשן גם אם אינו לומד תורה יומם ולילה אבל כיון שהוא עצמו גם לומד קצת כל יום לכן הוא יכול לדבר

על מעלותיו של השני והוא יכול לדרוש בנפשו את גדולתו של הזולת ולהרחיב בדיבור על כך.

אבל כל זה בבני אדם שדומים זה לזה ואפילו קצת אז יכולים לדבר כל אחד בשבחו של חבירו, אבל אם למשל ירצה אדם לדבר בשבחו של הרמב"ם הרי אין אף אחד היום שיכול להבין את גדולתו כלל, כי זה לא רק שהרמב"ם הוא יותר ממנו, אלא הרמב"ם זה אדם אחר לגמרי! הוא לא רק יותר ממך, אלא הוא היה בדרגה שאין לנו השגה להתחיל לדבר עליו! מה תאמר עליו? שהוא היה ירא שמים? הרי זה כל כך רחוק מאיתנו אנחנו לא אלה שיכולים לדבר עליו! ולכן מי שרוצה לדבר בשבחו הוא לא יכול לפרט את המעלות, אלא רק לומר שהרמב"ם הוא לא כשאר האדם ודרך שבחו של הרמב"ם אפשר רק על ידי היחס לשאר האנשים ולומר שהרמב"ם הוא לא כמו השאר! וזה המפורסם מה שאומרים ש"ממשה ועד משה לא קם כמשה"!

מצאנו עוד כמה מקומות שאי אפשר לדבר על האנשים

ולכן אפשר רק לומר שהוא לא כמו השאר, ואתן דוגמאות:

בספר מלכים א' פרק י"ג פסוק ל' מסופר על נביא אמת

שמת, ומי בא להספיד אותו? בא להספיד אותו אדם שהיה נביא

שקר! וכתוב שם שהנביא שקר הספיד, ומה הוא

הספיד? כתוב שם שהוא אמר "הוי אחי"! וכי

נראה לכם שזה הספד שאדם רק צועק ואומר

"אוי אחי"?! אלא רואים שם שנביא שקר לא

שייך שהוא יספיד נביא אמת, הרי מה הוא יכול

להגיד עליו שהוא היה עניו! מה אתה מבין בכלל

בענוה? לכן כתוב שהוא רק אמר "הוי אחי" כי

יותר מזה הוא אינו יכול לומר! רואים שיש אנשים

שמגודל המעלה שלהם אין אדם אחר יכול לדבר

עליו.

ובך אפשר לראות בעוד דברים שאין לנו

השגה בהם, שדרך השבח בדברים אלה הוא רק

בלשון של הבדלה מדברים אחרים הפחותים,

במשה רבנו כתוב במדבר פרק י"ב "ויאמר שמעו

נא דברי אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע

בחלום אדבר בו, לא כן עבדי משה בכל ביתי

נאמן הוא, פה אל פה אדבר בו", הנה פירש

הפסוק לסבר לאוזני כל בני ישראל את מעלתו

של משה ולא ביאר הפסוק לכתוב רק את מעלתו,

כי אין לנו אפשרות להבין בכלל את מעלתו, ולכן

הפסוק השווה אותו לאנשים אחרים שאחרם

הנבואה אליהם היא בחלום, אבל במשה זה לא

נבואה בחלום אלא דרגה הרבה יותר גבוהה!

וכעת יובן הפסוק שלנו, גם במעלת ארץ

ישראל כאשר אדם בא לפרש את גודל ועיקר

מעלתה של ארץ ישראל, אי אפשר לומר את

המעלה בפירוש כי אין לנו השגה בגודל המעלה

של ארץ ישראל! ולכן הפסוק כדי להבהיר לנו את גודל מעלתה

היה צריך לומר- אתם מכירים את העיר צוען במצרים שהיא

העיר הכי משובחת שם?! כן, יופי! אז חברון שהיא הכי פחותה

בארץ ישראל היא טובה יותר פי שבע!

כך גם בתורה צריך להסביר כלפי דברים אחרים, ולכן אמר

דוד המלך בתהילים פרק קי"ט פסוק ע"ב, "טוב לי תורת פיך

מאלפי זהב וכסף!" מכירים מה זה כסף?! כן, יופי! אז תורה

זה הרבה יותר טוב!

"יש דברים בעולם"

שאי אפשר לבאר את

מעלתם הגדולה אלא

רק ביחס לדברים

אחרים הפחותים, טוב

לי תורת פיך מאלפי

זהב וכסף, יודעים מה

זה זהב וכסף? יופי,

תורה יותר טובה!"

עיבוד באוכלין

שאלה: האם מותר למלוח סלט, ואח"כ לשפוך שמן או חומץ עליה?

הקדמה לעיבוד באוכלין: "מעבד" הוא אחד מהל"ט מלאכות. שאסור מדאורייתא למלוח את העור לעבדו^(א). אבל לענין אוכלין, ע' בגמ' (שבת עה:) שאין עיבוד באוכלין. ואף שהוזכר בהדיא בגמ' שאין עיבוד באוכלים, מ"מ מצינו משמעות מחו"ל שיש עיבוד באוכלין, מהא

שאסרו חז"ל ג' ציורים אלו: א. הילמי (מי מלח מרובין) ב. מי מלח עזין. ג. מליחת צנון. ויש מח' ראשונים אך ליישב סתירה זה. רש"י סבר שהא שאמרין שאין עיבוד באוכלין, היינו מדאורייתא, אבל מדרבנן שפיר שייך עיבוד גם באוכלין. ולכן שפיר אסרו חז"ל מליחת צנון מטעם שיש עיבוד באוכלין מדרבנן. וגם הילמי, ומי מלח עזין, אסור מטעם שנראה כהכנה לעיבוד באוכלין (שדרכו לתת מי מלח הרבה לתוך כבשים). אבל הרמב"ם סבר שאין עיבוד באוכלין אפילו מדרבנן, ולכן הסביר טעמים אחרים להאיסורים אלו. הילמי אסור מפני שנראה כעושה מלאכה ממלאכת התבשיל. מי מלח עזין אסור מפני שנראה כעושה מורים. מליחת צנון אסור משום שנראה ככובש כבשים, והכובש אסור מפני שהוא כמבשל.

ש"ע: ע' בש"ע ס' שכא ס"ב וס"ג שהביא האיסורים אלו דנ"ל. ובעיקר יש כאן ב'

איסורים נפרדים. א. איסור עשיית מי מלח. [לרש"י משום שנראה כהכנה לעיבוד אוכלין, ולרמב"ם משום שנראה כעושה מלאכה ממלאכת הבישול]. ב. איסור מליחת צנון. [לרש"י משום עיבוד באוכלין, ולרמב"ם משום שנראה ככובש כבשים].

איסור "מליחת צנון" הוא דווקא במלח בלחוד: ע"ש במ"ב סק"ד שכתב שמליחת צנון אינו אסור אא"כ נתן עליה מלח בלבד. אבל אם נתן עליה מלח ביחד עם תבלינים אחרים, כגון שמן או חומץ, מותר.

איזה מהם תחילה: יש לדון, הא שאמרין שמותר למלוח צנון אם נותנים עליה גם שמן או חומץ – האם צריך דווקא לינתן השמן מתחילה לפני המלח, או שמא גם יכול לינתן המלח מתחילה כל שמיד אח"כ נותן עליה השמן וחומץ? ולכאורה הוא תלוי במח' רש"י ורמב"ם בטעם האיסור "מליחת צנון". לפי הרמב"ם שסבר שאסור מטעם שנראה ככובש, א"כ י"ל שמיד בנתינת המלח נראה ככובש, ולא מהני לינתן אח"כ שמן, אלא צריך לינתן מתחילה השמן כדי להיות שבזמן המליחה לא יהיה נראה ככובש^(ב). אבל לרש"י שסבר שהאיסור מטעם עיבוד באוכלים, לכאורה מותר לינתן גם המלח מתחילה, כיון שלא ניתן לה זמן להזיע נמצא שאין כאן שום עיבוד.

למעשה: ע"ש במ"ב בהדיא שמקיל אפילו אם מתחילה נתן עליה המלח, כל שתיכף אח"כ שופכים שמן או חומץ. ומשמעות שם שהוא גם לפי דעת הרמב"ם^(ג). ויש לומר שהטעם שמותר גם לדעת הרמב"ם הוא משום שהאיסור "מליחת צנון" לרמב"ם הוא דווקא אם נראה ככובש כבשים, ולכן יש לומר שכל זמן שלא מויע לא נראה ככובש כבשים (שכבישה היינו הנחת מאכל יבש בתוך לח לזמן-מה, וכל זמן שאין לחות אינו שייך לכבישה כלל). וכיון שלפני שמויע קצת הוא כבר נתן בתוכה גם תבלינים אחרים, לכן עכשיו אינו נראה אלא כתיקון אוכלין בעלמא, ולא דמי לעיבוד. עכ"פ נמצא שמי שרוצה ליתן תבלינים לתוך סלט, לא צריך להשגיח דווקא לתת השמן מתחילה. אלא כיון שנותן כל אלו תבלינים לתוך הסלט, אין כאן איסור, אלא תיקון אוכלין בעלמא.

איזה מהם תחילה במי מלח: אבל לגבי מי מלח מצינו שאין הדין כזה. שע' במ"ב סק"ח שכתב לגבי האיסור מי מלח שיש איסור מיד בעשייה, אף אם אח"כ תיכף שופך שמן לתוכה. משאני מי מלח שהאיסור הוא העשייה (או מטעם רש"י או מטעם הרמב"ם), ולכן מיד שנתן המלח לתוך המים עבר עליה, ולא מהני אח"כ לשפוך שמן לתוכה, שכבר עשה האיסור.

בעזרה"י בשבוע הבא: עדיין לא דיברנו לענין איזה מאכלים שייך באיסור "מליחת צנון". האם דווקא צנון וכדומה, או ה"ה כל ירקות וכל מאכלים. וגם לא דיברנו על הפרטים של האיסור "מי מלח". ובעזרה"י בשבוע הבא.

(א) ע' צמ"צ ס' שכז סק"ז. (ב) כמו שפירשנו לקמ' למעשה לגבי האיסור "מי מלח". (ג) ע' לשון המ"ז "שופכין שם החומץ וגם מיינים אחרים לא דמי לעיבוד". משמע שאין הטעם משום שאין כאן עיבוד אוכלין (וכרש"י). אלא אדרבה משום ששפיר מויעל המלח והחומץ לפעול ולעבד הצנון, רק שאינו נכלל באיסור משום ש"לא דמי לעיבוד". ויש לפרש שהא שלא דמי לעיבוד הוא משום שנראה רק כתיקון אוכלין בעלמא. וכן מוכח, שעל כרחק אין הטעם ההיתר משום שאין כאן עיבוד בפועל, שהא ע' צמ"צ סק"ח שכתב שחומץ אינו מויעל להחליש כח המלח כלל, והבא המ"ז כתב שמותר לינתן מלח ביחד עם חומץ. אלא על כרחק ההיתר הוא מטעם אחר, מטעם שאין נראה אלא כתיקון אוכלין בעלמא. ורק אח"כ מוסף המ"ז עוד טעם להקל לענין אם מויעל לתוכה שמן. משום ששמן גם מחליש כח המלח, ולכן חוץ מזה שמותר משום שהוא רק תיקון אוכלין בעלמא, מותר גם מפני שאין כאן שום עיבוד. ע"ש לשון המ"ז "וכ"ש אם שופכין שם שמן תיכף שמשמן מחליש כח המלח".

שבת

שחרית: 8:15

תהלים בנים: 12:00

על ידי משפחת זכאי - בבית הכנסת

תהלים בנות: 1:15

על ידי משפחת נחמני - בביתם

שיעור בהלכות שבת: 5:45

הרב דוד שרעבי

מנחה: 6:30

חול

שחרית: 6:15

מנחה: 20 דקות לפני השקיעה

דף יומי: 20:15

הרב יצחק אלקיים

כולל ערב: 20:15

ערבית: 21:15

כולל ערב ממשיך עד: 22:00